

PROTOKOL O UDRŽITELNÉM CESTOVNÍM RUCHU K RÁMCOVÉ ÚMLUVĚ O OCHRANĚ A UDRŽITELNÉM ROZVOJI KARPAT

SMLUVNÍ STRANY TOHOTO PROTOKOLU

V SOULADU se svými úkoly vyplývajícími z Rámcové úmluvy o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat přijaté v Kyjevě dne 22. května 2003, dále jen „Karpatská úmluva“, provádět komplexní politiku a spolupracovat v oblasti ochrany a udržitelného rozvoje Karpat;

V SOULADU se svými povinnostmi podle článku 9 Karpatské úmluvy;

V SOULADU se svými povinnostmi podle Protokolu o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti ke Karpatské úmluvě;

VĚDOMI SI SKUTEČNOSTI, že všechny smluvní strany Protokolu jsou smluvními stranami Úmluvy o biologické rozmanitosti (Rio de Janeiro, 1992), dále jen „CBD“, a PŘIPOMÍNÁJÍCE Memorandum o spolupráci mezi Úmluvou o biologické rozmanitosti, Alpskou úmluvou a Karpatskou úmluvou, podepsané dne 29. května 2008 v Bonnu, a rozhodnutí 2. konference smluvních stran (COP2) Karpatské úmluvy č. 11, které doporučuje vyvíjet zvýšené úsilí za účelem plnění Pracovního programu CBD o biologické rozmanitosti hor;

PŘIPOMÍNÁJÍCE rozhodnutí č. VII/14 CBD COP7, kterým byly přijaty Pokyny k biologické rozmanitosti a rozvoji cestovního ruchu a vyzvány vlády, aby začlenily tyto Pokyny do vypracování nebo revize svých strategií a plánů v oblasti rozvoje cestovního ruchu;

BEROUCE V ÚVAHU ostatní příslušné úmluvy a smlouvy, zejména Evropskou úmluvu o krajinně (Florencie, 2000), Úmluvu o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (Paříž, 1972), Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států (Espoo, 1991) a Úmluvu o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhus, 1998);

UZNÁVAJÍCE význam horských oblastí, jak je zakotven v kapitole 13 (Udržitelný rozvoj hor) Deklarace o životním prostředí a rozvoji („Agenda 21“, Rio de Janeiro, 1992);

PŘIPOMÍNÁJÍCE Program pro další provádění Deklarace o životním prostředí a rozvoji („Agenda 21“, Rio de Janeiro, 1992) a Implementační plán světového summitu o udržitelném rozvoji a UZNÁVAJÍCE úsilí a výsledky Komise pro udržitelný rozvoj (CSD) ve spolupráci se Světovou organizací cestovního ruchu (UNWTO) směřující k rozvoji udržitelného cestovního ruchu;

BEROUCE V ÚVAHU, že jedinečná biologická a kulturní rozmanitost a společné dědictví Karpat představují důležitá aktiva pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu;

UZNÁVAJÍCE zvyšující se význam cestovního ruchu pro sociální a hospodářský rozvoj na místní, národní i regionální úrovni a skutečnost, že rozvoj udržitelného cestovního ruchu v Karpatech může být příležitostí pro hospodářský rozvoj méně rozvinutých oblastí, jakož i pro diverzifikaci místního hospodářství a představovat značný potenciál pro dosažení přínosů z hlediska zachování biologické rozmanitosti a udržitelného využívání jejích složek;

UZNÁVAJÍCE, že Karpaty představují životní prostředí pro místní obyvatelstvo a *OCEŇUJÍCE* příspěvek místního obyvatelstva k udržitelnému sociálnímu, kulturnímu a hospodářskému rozvoji a k zachování tradičních znalostí v Karpatech;

PŘESVĚDČENY, že v úsilí chránit, udržovat a udržitelným způsobem řídit přírodní a kulturní zdroje Karpat nemůže uspět pouze jedna země a že toto úsilí vyžaduje regionální spolupráci, a *ROZHODNUTY* spolupracovat při rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech s cílem zajistit, aby se cestovní ruch v Karpatech rozvíjel v souladu s environmentálními hledisky a aby slučoval sociální a hospodářské přínosy se zachováním biologické a kulturní rozmanitosti;

SE DOHODLY TAKTO:

KAPITOLA I CÍLE, GEOGRAFICKÝ RÁMEC PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Obecné cíle a zásady

1. V souladu s článkem 9 Karpatské úmluvy je cílem Protokolu o udržitelném cestovním ruchu (dále jen „Protokol“) posílit a usnadnit spolupráci smluvních stran při rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech ve prospěch současných i budoucích generací s cílem maximalizovat pozitivní přínosy cestovního ruchu pro biologickou rozmanitost, ekosystémy a hospodářský a sociální rozvoj a pozitivní přínosy biologické rozmanitosti pro cestovní ruch a současně zmírnit negativní ekologické, environmentální a sociální a hospodářské dopady cestovního ruchu.
2. Pro dosažení výše uvedených cílů smluvní strany
 - (a) harmonizují a koordinují své úsilí při podporování udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, jež přináší výhody místnímu obyvatelstvu na základě výjimečného přírodního, krajinného a kulturního dědictví Karpat, a posilují spolupráci v tomto směru,
 - (b) realizují politiky směřující k podporování přeshraniční spolupráce za účelem usnadnění rozvoje udržitelného cestovního ruchu, jako jsou koordinované nebo společné plány řízení pro přeshraniční nebo pohraniční chráněné oblasti a další turisticky zajímavá místa.
3. Smluvní strany proto spolupracují zvláště na:
 - (a) Podporování karpatského regionu jako destinaci pro udržitelný cestovní ruch;
 - (b) Rozvoji, podporování a marketingu služeb, výrobků a balíčků v oblasti udržitelného cestovního ruchu v karpatském regionu;
 - (c) Zajišťování společných standardů vysoké kvality pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v Karpatech;
 - (d) Zvyšování přínosu cestovního ruchu k udržitelnému rozvoji místního hospodářství v Karpatech;
 - (e) Řízení cestovního ruchu a destinací cestovního ruchu v Karpatech ve prospěch životního prostředí a udržitelného rozvoje místního hospodářství v méně rozvinutých oblastech;
 - (f) Posilování přínosu cestovního ruchu k zachování a udržitelnému využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat v souladu s cíli Evropské úmluvy o krajině;
 - (g) Posilování přínosu cestovního ruchu k udržitelnému zemědělství v Karpatech;
 - (h) Posilování přínosu cestovního ruchu k udržitelnému lesnímu hospodářství v Karpatech;
 - (i) Plánování udržitelného rozvoje dopravy cestovního ruchu a infrastruktury v Karpatech;
 - (j) Posilování přínosu cestovního ruchu k zachování a podporování kulturního dědictví a tradičních znalostí místního obyvatelstva v Karpatech;
 - (k) Posilování přínosu cestovního ruchu k vzdělávání a informování veřejnosti o problémech udržitelnosti;
 - (l) Podporování přeshraniční spolupráce při rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech;
 - (m) Řízení dopadů cestovního ruchu na biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat;
 - (n) Řízení environmentálních dopadů cestovního ruchu v Karpatech;
 - (o) Řízení sociálně ekonomických a kulturních dopadů cestovního ruchu v Karpatech;
 - (p) Monitorování účinnosti politik a strategií pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.

Článek 2

Geografický rámec působnosti

1. Tento Protokol se vztahuje na karpatský region (dále jen „Karpaty“), jak jej vymezuje konference smluvních stran.
2. Každá smluvní strana může rozšířit působnost tohoto Protokolu na další části svého území prohlášením učiněným u deponitáře.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto Protokolu:

- (a) „Protokol o biologické rozmanitosti“ znamená Protokol o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti ke Karpatské úmluvě přijatý v Bukurešti dne 19. června 2008;
- (b) „Biologická rozmanitost“ znamená variabilitu žijících organismů, jež zahrnuje rozmanitost uvnitř

druhů samotných, rozmanitost mezi druhy a rozmanitost ekosystémů;

- (c) „Hraniční území“ znamená oblast spadající pod pravomoc příslušné smluvní strany v těsné blízkosti státní hranice s jinou smluvní stranou, kde činnosti prováděné na jedné straně státních hranic by mohly mít v závislosti na povaze konkrétní činnosti přímý či nepřímý a nepříznivý nebo pozitivní vliv na životní prostředí na druhé straně státních hranic;
- (d) „Ochrana“ znamená řadu opatření nutných k udržování přírodních stanovišť a populací druhů volně žijící fauny a flóry na příznivé úrovni zachování;
- (e) „Konference smluvních stran“ znamená konferenci smluvních stran Karpatské úmluvy;
- (f) „Karpatská úmluva“ znamená Úmluvu o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat přijatou v Kyjevě dne 22. května 2003;
- (g) „Ohrožené druhy“ znamenají druhy ohrožené vyhynutím na celém území jejich výskytu nebo jeho významné části;
- (h) „Nepůvodní invazní druhy“ znamenají nepůvodní druhy vnesené vědomě nebo neúmyslně mimo svá přirozená stanoviště, kde se zachytily, začaly se množit a rozšířily se způsobem, který způsobuje škody na životním prostředí, do kterého se dostaly;
- (i) „Krajina“ znamená území, jak je vnímáno lidmi, jehož charakter je výsledkem činností a vzájemného ovlivňování přírodních a/nebo lidských faktorů;
- (j) „Krajinná rozmanitost“ znamená rozmanitost mezi krajinnými typy;
- (k) „Přirozené druhy“ znamenají původní druhy daného regionu nebo ekosystému;
- (l) „Přírodní stanoviště“ znamená suchozemskou nebo vodní oblast charakteristickou geograficky, neživými a živými prvky, kde se organismus nebo populace přirozeně vyskytuje;
- (m) „Pozorovatel“ znamená pozorovatel definovaný v článku 14 odstavci 5 Karpatské úmluvy;
- (n) „Smluvní strana“ znamená smluvní stranu tohoto Protokolu;
- (o) „Dotčená veřejnost“ znamená veřejnost, která je nebo může být dotčena rozvojem cestovního ruchu a s tím souvisejícím rozhodováním nebo je na něm zúčastněna; tato definice zahrnuje původní obyvatelstvo a místní obyvatelstvo; pro účely této definice budou nevládní organizace podporující kterýkoli aspekt udržitelného rozvoje a splňující požadavky podle vnitrostátních právních předpisů považovány za zúčastněné;
- (p) „Chráněná oblast“ znamená geograficky vymezená oblast, která je určena a obhospodařována za účelem dosažení specifických cílů ochrany přírody;
- (q) „Obnova“ znamená návrat ekosystému nebo přirozeného stanoviště k jeho původnímu uspořádání, přirozenému složení druhů a přírodním funkcím;
- (r) „Pomocný orgán“ znamená pomocný orgán zřízený v souladu s článkem 14 odstavec 2 písm. e) Úmluvy, který může zahrnovat tematické pracovní skupiny nebo výbory;
- (s) „Udržitelný rozvoj“ znamená rozvoj, který splňuje potřeby a cíle současných generací, aniž by narušoval schopnost splňovat potřeby a cíle budoucích generací;
- (t) „Udržitelný cestovní ruch“ znamená cestovní ruch, který zajišťuje udržitelné využívání přírodních zdrojů, nepředstavuje hrozbu pro biologickou a krajinnou rozmanitost, na níž skutečně závisí, a minimalizuje negativní environmentální, ekologické, kulturní a sociální dopady; poskytuje možnost vzdělávání zvyšující znalosti přírodních ekosystémů a biologických zdrojů a úcty k nim; respektuje sociálně kulturní autenticitu hostitelského obyvatelstva zachovávajícího své stavební a bytové kulturní dědictví a tradiční hodnoty, přispívá k porozumění a toleranci mezi kulturami, přispívá k zajištění životaschopného dlouhodobého hospodaření přinášejícího sociálně hospodářské výhody všem zainteresovaným skupinám, které jsou spravedlivě rozdělovány, včetně možností stabilního zaměstnání a výtěžku a sociálních služeb pro hostitelské obyvatelstvo a přispívá ke snižování chudoby;
- (u) „Udržitelné využívání“ znamená využívání složek biologické rozmanitosti takovým způsobem a mírou, které nevedou k dlouhotrvajícímu poklesu biologické rozmanitosti, a tím se zachovává její potenciál vyhovět potřebám a touhám současných i budoucích generací;
- (v) „Přeshraniční chráněná území“ znamená oblast složená ze dvou nebo více chráněných území nacházejících se uvnitř území dvou nebo více smluvních stran, přiléhajících k státním hranicím, každé spadající pod pravomoc příslušné smluvní strany.

KAPITOLA II OBECNÉ ZÁVAZKY

Článek 4

Harmonizace politik směřujících k plánování, rozvoji a řízení udržitelného cestovního ruchu v Karpatech

1. Každá smluvní strana na svém území vytváří a provádí politiky a strategie směřující k rozvoji udržitelného cestovního ruchu a jeho řízení a monitorování v Karpatech, přičemž bere v úvahu politiky a strategie vytvářené a prováděné jinými smluvními stranami.
2. Smluvní strany berou v úvahu a využívají mezinárodně používané nástroje a metodiky pro plánování, rozvoj a řízení cestovního ruchu, a to zejména v ohrožených oblastech omezených na hospodářské využití, a harmonizují své stávající plánovací nástroje a rámce.
3. Smluvní strany si vyměňují mezi vládními institucemi na všech úrovních a se všemi zainteresovanými skupinami informace o dobré praxi v rozvoji a řízení udržitelného cestovního ruchu, včetně informací o plánování, standardech, právní úpravě a prosazování a včetně zkušeností získaných při uplatňování těchto zásad.

Článek 5

Začlenění cílů udržitelného cestovního ruchu v Karpatech do odvětvových politik

1. Smluvní strany berou v úvahu cíle tohoto Protokolu ve svých ostatních politikách, zejména v územním plánování a při hospodaření s půdním fondem, ochraně biologické a krajinné rozmanitosti, hospodaření s vodními toky a povodím, v zemědělství a lesním hospodářství, dopravě a infrastruktuře, průmyslu a energetice.
2. Smluvní strany spolupracují při začleňování zásad udržitelného cestovního ruchu do dalších odvětvových politik vytvářených na regionální či globální úrovni, které jsou prospěšné pro ochranu a udržitelné využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat nebo je mohou ovlivnit.

Článek 6

Zapojení regionálních a místních orgánů a ostatních zainteresovaných skupin

1. Každá smluvní strana učiní ve svém stávajícím institucionálním rámci opatření na zapojení příslušných institucí, regionálních a místních orgánů a dalších zainteresovaných skupin do přípravy a provádění politik a z nich plynoucích opatření pro rozvoj a udržitelný cestovní ruch v Karpatech.
2. Každá smluvní strana učiní ve svém stávajícím institucionálním rámci opatření na usnadnění koordinace a spolupráce mezi institucemi, orgány a dalšími zainteresovanými skupinami uvedenými v prvním odstavci s cílem podpořit sdílenou odpovědnost a posílit synergie.

Článek 7

Mezinárodní spolupráce

1. Smluvní strany podporují aktivní spolupráci mezi příslušnými institucemi a organizacemi na mezinárodní úrovni s ohledem na rozvoj udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.
2. Smluvní strany usnadňují spolupráci mezi regionálními a místními úřady na mezinárodní úrovni v oblasti rozvoje udržitelného cestovního ruchu v Karpatech a hledají řešení společných problémů na nejvhodnější úrovni.
- 3.

KAPITOLA III ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ

Článek 8

Podpora karpatského regionu jako destinace pro udržitelný cestovní ruch

1. Každá smluvní strana učiní opatření s cílem podporovat karpatský region jako destinaci pro udržitelný cestovní ruch na základě jedinečného společného přírodního, kulturního, tradičního a historického dědictví Karpat.
2. Smluvní strany spolupracují při marketingu a podporování karpatského regionu jako destinace pro udržitelný cestovní ruch zejména formou povzbuzování, společného provádění a poskytování podpory společným projektům a iniciativám směřujícím k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, který staví na výše uvedených hodnotách a podporuje je.

Článek 9

Rozvoj, podpora a marketing výrobků, služeb a balíčků v oblasti udržitelného cestovního ruchu v karpatském regionu

1. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem rozvíjet a podporovat výroby, služby a balíčky v oblasti udržitelného cestovního ruchu v karpatském regionu, zejména takové výroby, služby a balíčky, které staví na společném karpatském přírodním, kulturním, tradičním a historickém dědictví Karpat, a podporuje jejich marketing na domácích i zahraničních trzích.
2. Smluvní strany spolupracují v zájmu rozvoje udržitelného cestovního ruchu při zjišťování konkrétních konkurenčních výhod Karpat nad ostatními evropskými horskými oblastmi, jež by mohly představovat jedinečnou prodejní nabídku výrobků, služeb a balíčků z oblasti udržitelného cestovního ruchu v karpatském regionu na evropských i světových trzích cestovního ruchu.
3. Smluvní strany spolupracují při rozvoji společných služeb, výrobků a balíčků v oblasti udržitelného cestovního ruchu v karpatském regionu a usnadňují spolupráci příslušných zainteresovaných skupin, které v tomto směru působí v karpatském regionu, včetně provozovatelů v oblasti cestovního ruchu a dalších členů odvětví cestovního ruchu.
4. Smluvní strany spolupracují při rozvoji a uplatňování společných značek cestovního ruchu karpatského regionu.
5. Smluvní strany spolupracují při rozvoji a realizaci společných propagačních a marketingových strategií a programů ve prospěch společných služeb, výrobků a balíčků v oblasti udržitelného cestovního ruchu v karpatském regionu.

Článek 10

Zajišťování společných standardů vysoké kvality udržitelného cestovního ruchu v Karpatech

1. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem podporovat standardy kvality v zájmu udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.
2. Smluvní strany spolupracují při přípravě, propagaci a provádění společných standardů kvality v oblasti cestovního ruchu v Karpatech týkajících se ubytování, zařízení, služeb a péče o zákazníky berouce na vědomí mezinárodní a evropské standardy.
3. Smluvní strany spolupracují při přípravě, propagaci a realizaci společného certifikačního systému kvality v oblasti cestovního ruchu v Karpatech formou posuzování mezinárodních a regionálních značek kvality a programů jejich udělování nebo přijetí stávajících certifikačních programů, jež budou shledány vhodnými.
4. Smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společné karpatské politiky trvalého a systematického průzkumu kvality výrobků a služeb v oblasti cestovního ruchu v celém karpatském regionu, monitorování úrovně spokojenosti návštěvníků a zkušeností získaných v destinacích cestovního ruchu, včetně zvyšování jejich informovanosti o problémech udržitelnosti a znalostí přírodního a kulturního dědictví Karpat a úcty k němu.
5. Smluvní strany povzbuzují a podporují výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe při zavádění a udržování standardů kvality v službách cestovního ruchu.
6. Smluvní strany povzbuzují a podporují přípravu a realizaci společných akčních plánů sledujících kvalitativní zlepšení služeb v odvětví udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.

Článek 11

Posilování přínosu cestovního ruchu k udržitelnému rozvoji místního hospodářství v Karpatech

1. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem hledat, propagovat a podporovat synergie mezi udržitelným rozvojem cestovního ruchu a rozvojem místního hospodářství v Karpatech.
2. Smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a provádění společné karpatské politiky za účelem propagace, označování a certifikace místních výrobků a sítí místních výrobců, zejména v oblasti tradičního umění a řemesel, a místního zboží, včetně zemědělských výrobků využívajících místní plemena domácích zvířat a odrůdy zemědělských plodin.
3. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem podporovat a propagovat iniciativy a projekty směřující k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu v Karpatech, který podporuje rozvoj místního hospodářství a vychází z místního potenciálu, a to formou zvýšeného využívání místních výrobků a dovedností, jakož i formou pracovních příležitostí pro místní pracovní sílu. Přednostně budou podporovány iniciativy a projekty, které:
 - (a) přispívají k zajištění dlouhodobé udržitelnosti hospodářských činností v cestovním ruchu;

- (b) posilují stávající jedinečnou prodejní nabídku konkrétní destinace cestovního ruchu;
 - (c) podporují inovaci a rozmanitost v cestovním ruchu a přinášejí přidanou hodnotu ke stávající místní nabídce v cestovním ruchu formou konkrétní destinace cestovního ruchu a také vytvářením nových místních a regionálních turistických produktů;
 - (d) přispívají k diverzifikaci nabídky cestovního ruchu s cílem snížit negativní vlivy sezónního cestovního ruchu generováním dostatečné poptávky po službách cestovního ruchu a místní zaměstnanosti také v období mimo sezónu;
 - (e) přispívají k diverzifikaci místních hospodářských činností mimo oblast cestovního ruchu s cílem snížit závislost místního hospodářství na cestovním ruchu, pokud to bude vhodné;
 - (f) obohacují a doplňují stávající místní nabídky cestovního ruchu konkrétní destinace cestovního ruchu, místo aby konkurovaly již existujícím podnikatelským činnostem.
4. Každá smluvní strana učiní opatření s cílem propagovat a podporovat rozvoj udržitelného cestovního ruchu v méně citlivých a méně rozvinutých oblastech s cílem podporovat udržitelný hospodářský rozvoj méně rozvinutého místního obyvatelstva, snižovat negativní migrační trendy a trendy vysídlování venkova, přispívat ke zmírňování chudoby a umožňovat rovnoměrnější sdílení výhod a výnosů z odvětví služeb cestovního ruchu mezi všemi obcemi v karpatském regionu.
5. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem vytvořit kapacity mezi místním obyvatelstvem směřující k přípravě nabídek projektů v oblasti udržitelného cestovního ruchu a posilovat jeho schopnost zajistit finanční prostředky na jejich realizaci.

Článek 12

Řízení cestovního ruchu v Karpatech

ve prospěch životního prostředí a udržitelného rozvoje místního hospodářského

1. V souladu s článkem 12 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společné karpatské politiky trvalého a systematického monitorování cestovního ruchu v karpatském regionu.
2. S cílem snížit dopady cestovního ruchu na křehké horské ekosystémy Karpat a zajistit rovnoměrnější rozdělení cestovního ruchu v karpatském regionu učiní každá smluvní strana na svém území opatření s cílem rozložit, přesměrovat a vést část cestovního ruchu mimo hlavní destinace cestovního ruchu a citlivá místa, jako jsou chráněné oblasti, do oblastí méně ekologicky citlivých, méně rozvinutých a méně turisticky navštěvovaných, které však mají dostatečný potenciál, aby vstřebaly a obsloužily část cestovního ruchu.

Článek 13

Zvyšování přínosu cestovního ruchu k ochraně a udržitelnému využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat

1. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem prověřit převedení části výnosů z cestovního ruchu na podporu ochrany a udržitelného využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat, zejména směrem k zakládání, řízení a udržování chráněných oblastí.
2. Smluvní strany spolupracují při výměně informací a podporování příkladů dobré praxe týkajících se příspěvků rozvoje udržitelného cestovního ruchu a z něho plynoucích výhod k ochraně a udržitelnému využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat.

Článek 14

Zvyšování přínosu cestovního ruchu k udržitelnému zemědělství v Karpatech

1. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem hledat, propagovat a podporovat synergie mezi rozvojem udržitelného cestovního ruchu a udržitelným zemědělstvím v Karpatech a usnadňovat spolupráci v tomto směru mezi příslušnými úřady, institucemi a příslušnými zainteresovanými skupinami, včetně provozovatelů v oblasti cestovního ruchu a dalších členů cestovního ruchu.
2. V souladu s článkem 7 a článkem 11 Karpatské úmluvy učiní každá smluvní strana na svém území opatření s cílem podporovat a propagovat iniciativy a projekty směřující k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, jež přinášejí vhodné hospodářské motivace pro udržování tradičního obhospodařování zemědělské půdy v Karpatech udržitelným způsobem a pro výrobu, označování a certifikaci místního zboží využívajícího místní zemědělské výrobky, místní plemena domácích zvířat a odrůdy zemědělských plodin.
3. Smluvní strany spolupracují při výměně informací a podporování příkladů dobré praxe týkajících se příspěvků rozvoje udržitelného cestovního ruchu a z něho plynoucích výhod k udržitelnému zemědělství v Karpatech.

Článek 15

Zvyšování přínosu cestovního ruchu k udržitelnému lesnímu hospodářství v Karpatech

1. S ohledem na vícečetné funkce lesů učiní každá smluvní strana na svém území opatření s cílem hledat, propagovat a podporovat synergie mezi rozvojem udržitelného cestovního ruchu a udržitelným lesním hospodářstvím v Karpatech a usnadňovat spolupráci v tomto směru mezi příslušnými úřady, institucemi, lesními správami a příslušnými zainteresovanými skupinami, včetně operátorů cestovního ruchu a dalších členů cestovního ruchu.
2. Smluvní strany spolupracují při výměně informací a podporování příkladů dobré praxe týkajících se příspěvků rozvoje udržitelného cestovního ruchu a z něho plynoucích výhod k udržitelnému lesnímu hospodářství v Karpatech.

Článek 16

Plánování udržitelného rozvoje cestovního ruchu a infrastruktury v Karpatech

1. V souladu s článkem 8 odstavec 1 Karpatské úmluvy, jakož i článkem 5, článkem 8, článkem 9 a článkem 12 Protokolu o biologické rozmanitosti, každá smluvní strana sleduje politiky plánování udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, jež berou v úvahu zvláštnosti horského prostředí.
2. V souladu s článkem 8 odstavec 2 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě programů udržitelné dopravy ve svých pohraničních oblastech v Karpatech s cílem poskytnout místnímu obyvatelstvu a návštěvníkům výhody mobility a dosažitelnosti, usnadnit rozvoj udržitelného cestovního ruchu v pohraničních oblastech a posílit interakce a spolupráci mezi místním obyvatelstvem usídleným v pohraničních oblastech.
3. V souladu s článkem 8 odstavec 3 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě modelů dopravy cestovního ruchu šetrných k životnímu prostředí v environmentálně citlivých oblastech Karpat.
4. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem propagovat a podporovat rozvojové projekty v oblasti udržitelné dopravní sítě zlepšující dosažitelnost destinací cestovního ruchu a lokalit v Karpatech veřejnou dopravou a motivuje návštěvníky k využívání těchto služeb.
5. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem snížit závislost na motorových vozidlech v destinacích cestovního ruchu a jejich blízkosti a v turistických lokalitách v Karpatech.
6. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem podporovat revitalizaci a modernizaci stávajících objektů cestovního ruchu, rekreační a sportovní infrastruktury místo výstavby nových objektů cestovního ruchu v Karpatech.
7. Smluvní strany spolupracují při výměně informací a podporování příkladů dobré praxe týkajících se udržitelného rozvoje turistické dopravy a infrastruktury v Karpatech.

Článek 17

Zvyšování přínosu cestovního ruchu k ochraně a propagaci kulturního dědictví a tradičních znalostí místního obyvatelstva v Karpatech

1. V souladu s článkem 11 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společných zásad udržitelného rozvoje cestovního ruchu v Karpatech s důrazem na zachování a podporu kulturního dědictví a tradičních znalostí místního obyvatelstva při posilování a respektování jejich sociální a kulturní autenticity v Karpatech a zachování jejich stavebního a bytového kulturního dědictví a tradičních hodnot.
2. Každá smluvní strana učiní opatření s cílem propagovat a podporovat činnosti v oblasti udržitelného cestovního ruchu zaměřené na zachování a podporu kulturního dědictví a tradičních znalostí místního obyvatelstva v Karpatech, zejména iniciativy a projekty směřující k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, jež přinášejí vhodné hospodářské motivace pro zachování objektů tradiční architektury, místních plemen domácích zvířat a odrůd zemědělských plodin, jakož i pro pokračování tradičních vzorů a způsobů využívání půdy, řemeslné výroby a prodeje místního zboží, uměleckých, řemeslných a rukodělných výrobků.
3. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem podpořit převedení části výnosů z cestovního ruchu na podporu ochrany a propagace kulturního dědictví a tradičních znalostí místního obyvatelstva v Karpatech, zejména na ochranu a revitalizaci objektů tradiční architektury, tradiční řemeslné výroby, vzorů využívání půdy, místních plemen domácích zvířat a odrůd zemědělských plodin.

Článek 18

Zvyšování přínosu cestovního ruchu

k vzdělávání a informování veřejnosti o problémech udržitelnosti

1. Každá smluvní strana učiní opatření s cílem propagovat a podporovat iniciativy a projekty směřující k zvyšování informovanosti o problémech udržitelnosti souvisejících s rozvojem udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.
2. Smluvní strany spolupracují při přípravě společných karpatských programů zaměřených na environmentální vzdělávání, výklad přírodního a kulturního dědictví a další zvyšování informovanosti, které souvisí s rozvojem udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, s cílem:
 - (a) zvyšovat informovanost místního obyvatelstva, provozovatelů v oblasti cestovního ruchu a poskytovatelů služeb cestovního ruchu, návštěvníků a široké veřejnosti o problémech udržitelnosti v Karpatech;
 - (b) zvyšovat znalosti o přírodních ekosystémech a biologických zdrojích v Karpatech a úctu k nim;
 - (c) zvyšovat profil ochrany biologické a krajinné rozmanitosti na národní i místní úrovni;
 - (d) zvyšovat znalosti o kulturním dědictví a tradičních znalostech místního obyvatelstva v Karpatech a úctu k nim;
 - (e) podporovat způsoby udržitelného cestovního ruchu a dobré chování návštěvníků a minimalizovat tak jejich negativní dopady, např. vypracováním společného „karpatského kodexu dobré praxe v udržitelném cestovním ruchu“;
 - (f) podporovat pozitivní vlivy rozvoje udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.

Článek 19

Výměna informací a zkušeností, vytváření kapacit

pro rozvoj a řízení udržitelného cestovního ruchu v Karpatech

1. Smluvní strany spolupracují při výměně informací a zkušeností a při propagování příkladů dobré praxe týkajících se rozvoje a řízení udržitelného cestovního ruchu v Karpatech.
2. Smluvní strany usnadňují mezinárodní spolupráci mezi vědeckými institucemi v oblasti rozvoje a řízení udržitelného cestovního ruchu, zejména v oblasti harmonizace monitorovacích systémů, poskytování a harmonizace databází a provádění společných výzkumných programů a projektů v Karpatech.
3. Smluvní strany zajišťují, aby vnitrostátní výsledky výzkumu a monitorování, jež napomáhají k dosažení cílů tohoto protokolu, byly zahrnuty do společného trvalého pozorovacího a informačního systému a aby byly zpřístupněny veřejnosti v rámci stávajícího institucionálního rámce.
4. Smluvní strany usnadňují přenos a asimilaci sociálně přijatelných a vhodných technologií a know-how pro plánování, rozvoj a řízení udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, jež budou šetrné k životnímu prostředí.
5. Smluvní strany spolupracují při přípravě společných vzdělávacích a školicích programů v oblastech souvisejících s rozvojem a řízením udržitelného cestovního ruchu v Karpatech a motivují a podporují rozvoj sítí odborníků pro výměnu příslušných znalostí, dovedností a informací.
6. Smluvní strany spolupracují při rozvoji a posilování lidských zdrojů a institucionálních kapacit, jež napomáhají k dosažení cílů tohoto Protokolu.

Článek 20

Propagování přeshraniční spolupráce

v oblasti rozvoje udržitelného cestovního ruchu v Karpatech

1. V souladu s článkem 9 odstavec 2 Karpatské úmluvy smluvní strany sledují politiky směřující k propagování přeshraniční spolupráce, aby usnadnily rozvoj udržitelného cestovního ruchu v pohraničních oblastech Karpat.
2. Každá smluvní strana vypracuje a realizuje plány řízení s cílem posílit rozvoj udržitelného cestovního ruchu v pohraničních oblastech Karpat.
3. V souladu s článkem 9 odstavec 2 Karpatské úmluvy přijímají smluvní strany opatření s cílem koordinovat plánování řízení týkající se rozvoje udržitelného cestovního ruchu nebo vypracovávají společné plány řízení pro své pohraniční oblasti v Karpatech se sousední smluvní stranou či stranami, a to zejména pro přeshraniční nebo pohraniční chráněné oblasti a další turisticky zajímavá místa.

Článek 21
Řízení dopadů cestovního ruchu
na biologickou a krajinnou rozmanitost v Karpatech

1. Smluvní strany uplatňují bezpečnostní a preventivní zásady podle hodnocení a zvažování možných přímých či nepřímých, krátkodobých nebo dlouhodobých účinků, včetně kumulativních vlivů cestovního ruchu, rozvojových projektů v oblasti rekreační a sportovní infrastruktury, jakož i turistických, rekreačních a sportovních aktivit, které by mohly mít negativní dopady na biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat. V tomto ohledu smluvní strany postupují na základě řádného posouzení potenciálních negativních dopadů projektů, plánů a aktivit souvisejících s rozvojem cestovního ruchu v Karpatech, a to včetně přeshraničních dopadů.
2. V souladu s článkem 12 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společné karpatské politiky trvalého a systematického monitorování dopadů stávajícího i plánovaného rozvoje cestovního ruchu na biologickou a krajinnou rozmanitost v Karpatech, jež bude realizována na regionální, národní a lokální úrovni; zejména v oblasti:
 - (a) ochrany, udržování, obnovy a udržitelného využívání ohrožených přírodních a polopřírodních původních lokalit v Karpatech, jež jsou uvedeny v karpatském seznamu ohrožených lokalit, v souladu s článkem 8 odstavec 1 Protokolu o biologické rozmanitosti;
 - (b) integrity, kontinuity, spojitosti a udržování chráněných oblastí a dalších oblastí důležitých pro biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat a pro soudržnost ekologické sítě v Karpatech v souladu s článkem 9 Protokolu o biologické rozmanitosti;
 - (c) ochrany ohrožených původních druhů fauny a flóry v Karpatech, jež jsou uvedeny v karpatském seznamu ohrožených druhů, v souladu s článkem 12 odstavec 1 Protokolu o biologické rozmanitosti;
 - (d) prevence zavádění nebo zavlékání nepůvodních invazních druhů anebo geneticky modifikovaných organismů, které by mohly mít negativní dopady na životní prostředí, jež by mohly ovlivnit biologickou rozmanitost, ekosystémy, lokality či původní druhy v Karpatech, v souladu s článkem 13 odstavec 1 Protokolu o biologické rozmanitosti.
3. Každá smluvní strana stanoví podmínky a kritéria, včetně příslušných nápravných a kompenzačních opatření, podle nichž mohou být povolovány politiky, projekty a činnosti související s rozvojem cestovního ruchu s potenciálně škodlivými dopady na biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat.
4. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem zabránit, minimalizovat a v případě potřeby kompenzovat případné negativní dopady cestovního ruchu na biologickou a krajinnou rozmanitost Karpat.

Článek 22
Řízení dopadů cestovního ruchu
na životní prostředí v Karpatech

1. Smluvní strany uplatňují bezpečnostní a preventivní zásady podle hodnocení a zvažování možných přímých či nepřímých, krátkodobých nebo dlouhodobých účinků, včetně kumulativních vlivů cestovního ruchu, rozvojových projektů v oblasti rekreační a sportovní infrastruktury, jakož i turistických, rekreačních a sportovních aktivit, které by mohly mít negativní dopady na životní prostředí v Karpatech. V tomto ohledu smluvní strany postupují na základě řádného posouzení možných negativních dopadů projektů, plánů a aktivit souvisejících s rozvojem cestovního ruchu v Karpatech, a to včetně přeshraničních dopadů.
2. V souladu s článkem 12 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společné karpatské politiky trvalého a systematického monitorování dopadů stávajícího i plánovaného nového rozvoje cestovního ruchu na životní prostředí v Karpatech, jež bude realizována na regionální, národní a lokální úrovni; zejména v oblasti využívání přírodních zdrojů, jako je území, půda, voda, lesy, energie; jakož i problematika řízení odpadních vod, odpadů a znečištění ovzduší.
3. Každá smluvní strana stanoví podmínky a kritéria, včetně příslušných nápravných a kompenzačních opatření, podle nichž mohou být povolovány politiky, projekty a činnosti související s rozvojem cestovního ruchu s potenciálně škodlivými dopady na životní prostředí Karpat.
4. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem zabránit, minimalizovat a v případě potřeby kompenzovat případné negativní dopady cestovního ruchu na životní prostředí v Karpatech.

Článek 23 ***Řízení sociálně hospodářských a kulturních dopadů cestovního ruchu v Karpatech***

1. Smluvní strany uplatňují bezpečnostní a preventivní zásady podle hodnocení a zvažování možných přímých či nepřímých, krátkodobých nebo dlouhodobých účinků, včetně kumulativních vlivů cestovního ruchu, rozvojových projektů v oblasti rekreační a sportovní infrastruktury, jakož i turistických, rekreačních a sportovních aktivit, které by mohly mít negativní sociálně hospodářské a kulturní dopady v Karpatech. V tomto ohledu smluvní strany postupují na základě řádného posouzení potenciálních negativních dopadů projektů, plánů a aktivit souvisejících s rozvojem cestovního ruchu v Karpatech, a to včetně přeshraničních dopadů.
2. V souladu s článkem 12 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společné karpatské politiky trvalého a systematického monitorování a hodnocení sociálně hospodářských a kulturních dopadů cestovního ruchu v Karpatech, jež bude realizována na regionální, národní a lokální úrovni.
3. Každá smluvní strana učiní na svém území opatření s cílem zabránit, minimalizovat a v případě potřeby kompenzovat případné negativní sociálně hospodářské a kulturní dopady cestovního ruchu v Karpatech.

Článek 24 ***Monitorování účinnosti politik a strategií zaměřených na rozvoj udržitelného cestovního ruchu v Karpatech***

1. Každá smluvní strana monitoruje účinnost politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, jež jsou realizovány na národní, regionální a místní úrovni.
2. V souladu s článkem 12 Karpatské úmluvy smluvní strany spolupracují při přípravě, přijímání a realizaci společné karpatské politiky trvalého a systematického monitorování účinků politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech realizované na regionální, národní a lokální úrovni, přičemž budou definovat a uplatňovat společně dohodnuté ukazatele a brát v úvahu, posuzovat a měřit zejména:
 - (a) přínos politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech za účelem ochrany a udržitelného využívání biologické a krajinné rozmanitosti Karpat v souladu s článkem 4 Karpatské úmluvy a Protokolem o biologické rozmanitosti;
 - (b) přínos politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech za účelem ochrany a udržitelného využívání vodních zdrojů Karpat v souladu s článkem 6 Karpatské úmluvy;
 - (c) přínos politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech za účelem udržitelného zemědělství, zejména zachování tradičního obhospodařování zemědělské půdy v Karpatech udržitelným způsobem, v souladu s článkem 7 Karpatské úmluvy;
 - (d) přínos politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech za účelem udržitelného lesního hospodářství v Karpatech v souladu s článkem 7 Karpatské úmluvy;
 - (e) přínos politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech za účelem rozvoje udržitelné dopravy a infrastruktury v souladu s článkem 8 Karpatské úmluvy;
 - (f) přínos politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech za účelem ochrany a propagace kulturního dědictví a tradičních znalostí místního obyvatelstva v Karpatech v souladu s článkem 11 Karpatské úmluvy;
 - (g) účinnost politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech při posilování řízení dopadů na životní prostředí v Karpatech;
 - (h) účinnost politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech při posilování řízení sociálních a kulturních dopadů v Karpatech;
 - (i) účinnost politik a strategií při posilování standardů kvality v odvětví cestovního ruchu v Karpatech;
 - (j) účinnost politik a strategií směřujících k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech v oblasti tvorby příjmu z cestovního ruchu a zaměstnanosti v Karpatech, a to z krátkodobého i dlouhodobého hlediska;
 - (k) podíl příjmu z cestovního ruchu, který zůstává místnímu obyvatelstvu, a celkový přínos cestovního ruchu k udržitelnému rozvoji místního hospodářství a blahobytu místního obyvatelstva v Karpatech.

Článek 25

Společné programy a projekty

Každá smluvní strana se podle svých potřeb a možností účastní na společných programech a projektech při činnostech uvedených v článku 1 odstavec 2 a 3, které budou smluvní strany v Karpatech společně realizovat.

KAPITOLA IV PROVÁDĚNÍ, MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Článek 26

Pokyny CBD k biologické rozmanitosti a rozvoji cestovního ruchu

1. S cílem plánovat, rozvíjet a řídit činnosti v oblasti cestovního ruchu v Karpatech ekologicky, hospodářsky a sociálně udržitelným způsobem smluvní strany propagují začlenění Pokynů CBD k biologické rozmanitosti a rozvoji cestovního ruchu do přípravy či revize svých strategií a plánů pro rozvoj cestovního ruchu v Karpatech a dalších souvisejících odvětvových strategií, a to na příslušné úrovni a po konzultacích s jednotlivými zainteresovanými skupinami, včetně operátorů cestovního ruchu a všech dalších členů odvětví cestovního ruchu.
2. Smluvní strany zváží vytvoření monitorovacích a ohlašovacích systémů vycházejících z ukazatelů uvedených v Pokynech CBD k biologické rozmanitosti a rozvoji cestovního ruchu a v ukazatelích UNWTO, aby bylo možné hodnotit možnost uplatnění a stav realizace těchto Pokynů v karpatském regionu.
3. Smluvní strany Karpatské úmluvy usilují o dosažení synergií při plnění dalších bilaterálních a multilaterálních dohod, jež jsou podstatné pro realizaci Pokynů CBD k biologické rozmanitosti a rozvoji cestovního ruchu a tohoto protokolu v Karpatech, mimo jiné Aarhuské úmluvy, Ramsarské úmluvy, Úmluvy o migrujících druzích, Úmluvy o světovém dědictví, Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, Evropské úmluvy o krajině a dalších.

Článek 27

Provádění

1. Každá smluvní strana učiní příslušná právní a správní opatření pro zajištění provádění ustanovení tohoto Protokolu a sleduje účinnost těchto opatření.
2. Každá smluvní strana prozkoumá možnosti jak pomocí finančních opatření podporovat naplňování ustanovení tohoto Protokolu.
3. Konference smluvních stran vytvoří a přijme Strategii o rozvoji udržitelného cestovního ruchu v Karpatech, která bude doplňovat provádění tohoto Protokolu.

Článek 28

Vzdělávání, informování a zvyšování povědomí veřejnosti

1. Smluvní strany podporují vzdělávání, informování a zvyšování povědomí veřejnosti o cílech, opatřeních a provádění tohoto Protokolu.
2. Smluvní strany zajistí přístup veřejnosti k informacím souvisejícím s prováděním tohoto Protokolu.

Článek 29

Zasedání smluvních stran

1. Konference smluvních stran Karpatské úmluvy slouží jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu.
2. Smluvní strany Karpatské úmluvy, které nejsou smluvními stranami tohoto Protokolu, se mohou účastnit konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu jako pozorovatelé. Pokud konference smluvních stran slouží jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu, pak rozhodnutí podle tohoto Protokolu přijímají pouze ty smluvní strany, které jsou smluvními stranami tohoto Protokolu.
3. Pokud konference smluvních stran slouží jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu, kterýkoliv člen předsednictva konference smluvních stran zastupujícího smluvní stranu Karpatské úmluvy, která však současně není smluvní stranou tohoto Protokolu, bude nahrazen členem, jenž bude zvolen smluvními stranami Protokolu a z některé ze smluvních stran tohoto Protokolu.

4. Jednací řád konference smluvních stran se použije přiměřeně pro zasedání smluvních stran tohoto Protokolu, pokud konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu nerozhodne na základě konsensu jinak.

5. První zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu svolá sekretariát společně s prvním zasedáním konference smluvních stran plánovaném po vstupu tohoto Protokolu v platnost. Následná řádná zasedání konference smluvních stran Karpatské úmluvy sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu se konají společně s řádnými zasedáními konferencí smluvních stran Karpatské úmluvy, pokud konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu nerozhodne jinak.

6. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu učiní v rámci svého mandátu rozhodnutí nezbytná k podpoře jeho účinného provádění. Vykonává funkce svěřené jí tímto Protokolem a:

- (a) vydává doporučení v jakýchkoliv záležitostech nezbytných pro provádění tohoto Protokolu;
- (b) zřizuje pomocné orgány nezbytné k provádění tohoto Protokolu;
- (c) projednává a přijímá, je-li to žádoucí, změny tohoto Protokolu nezbytné k provádění tohoto Protokolu; a
- (d) vykonává další funkce potřebné pro provádění tohoto Protokolu.

Článek 30

Sekretariát

1. Sekretariát ustanovený podle článku 15 Karpatské úmluvy slouží jako sekretariát tohoto Protokolu.
2. Článek 15 odstavec 2 Karpatské úmluvy o funkcích sekretariátu se použije přiměřeně pro tento Protokol.

Článek 31

Pomocné orgány

1. Kterýkoliv pomocný orgán ustanovený Karpatskou úmluvou, nebo pod Karpatskou úmluvou, může na základě rozhodnutí konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu sloužit pro potřeby tohoto Protokolu; v takovém případě zasedání smluvních stran určí, jaké funkce bude tento orgán vykonávat.
2. Smluvní strany Karpatské úmluvy, které nejsou smluvními stranami tohoto Protokolu, se mohou účastnit jako pozorovatelé zasedání kteréhokoli z těchto pomocných orgánů. Pokud pomocný orgán Karpatské úmluvy slouží jako pomocný orgán tohoto Protokolu, rozhodnutí v rámci Protokolu budou učiněna pouze smluvními stranami Protokolu.
3. Pokud pomocný orgán Karpatské úmluvy vykonává své funkce v záležitostech týkajících se tohoto Protokolu, kterýkoliv člen předsednictva takového pomocného orgánu zastupujícího smluvní stranu Karpatské úmluvy, která však současně není smluvní stranou Protokolu, bude nahrazen členem, jenž bude zvolen smluvními stranami a z některé ze smluvních stran tohoto Protokolu.
4. Jednací řád konference smluvních stran Karpatské úmluvy se použije přiměřeně pro účast pozorovatelů při práci pomocných orgánů sloužících pro tento Protokol.

Článek 32

Kontrola dodržování závazků

1. Smluvní strany pravidelně podávají konferenci smluvních stran zprávu o opatřeních týkajících se tohoto Protokolu a výsledcích přijatých opatření. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu stanoví lhůtu a formát pro předkládání zpráv.
2. Pozorovatelé mohou předkládat konferenci smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu nebo Výboru pro provádění Karpatské úmluvy (dále jen "Výbor pro provádění") jakoukoliv informaci nebo zprávu o provádění a dodržování ustanovení tohoto Protokolu.
3. Výbor pro provádění shromažďuje, hodnotí a analyzuje informace podstatné pro plnění tohoto protokolu a sleduje, jak smluvní strany dodržují ustanovení tohoto Protokolu.
4. Výbor pro provádění předkládá konferenci smluvních stran doporučení k provádění a potřebná

opatření pro dodržování tohoto Protokolu.

5. Konference smluvních stran přijme nebo doporučí nezbytná opatření.

Článek 33

Hodnocení účinnosti opatření

1. Smluvní strany budou pravidelně zkoumat a hodnotit účinnost ustanovení tohoto Protokolu.
2. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran tohoto Protokolu může zvážit přijetí příslušných změn tohoto Protokolu nezbytných pro dosažení jeho cílů.
3. Smluvní strany usnadní zapojení regionálních a místních orgánů a dalších zainteresovaných skupin do procesu podle odstavce 1.

KAPITOLA V ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 34

Vztah mezi Karpatskou úmluvou a Protokolem

Tento Protokol je Protokolem ke Karpatské úmluvě ve smyslu článku 2 odstavce 3 a dalších souvisejících článků Karpatské úmluvy.

Článek 35

Vstup v platnost, změny, odstoupení od Protokolu a řešení sporů

1. Ustanovení článků 19, 20, 21 odstavce 2 až 4 a článku 22 Karpatské úmluvy o vstupu v platnost, změnách a odstoupení od tohoto Protokolu a o řešení sporů se použijí přiměřeně pro tento Protokol.
2. Smluvní stranou tohoto Protokolu se může stát pouze smluvní strana Karpatské úmluvy.

Článek 36

Výhrady

K tomuto Protokolu nemohou být učiněny žádné výhrady.

Článek 37

Depozitář

Depozitářem tohoto Protokolu je vláda Ukrajiny.

Článek 38

Oznámení

Depozitář ve vztahu k Protokolu uvědomí všechny ostatní smluvní strany o:

- (a) každém podpisu,
- (b) uložení každé listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení,
- (c) každém dni vstupu v platnost,
- (d) každém prohlášení učiněném smluvní stranou nebo signatářem,
- (e) každé výpovědi oznámené smluvní stranou, včetně data, kdy nabývá účinnosti.

Článek 39

Podpis

Tento Protokol je otevřen k podpisu u depozitáře od 27. května 2011 do 27. května 2012.

Podepsáno v Bratislavě dne 27. května 2011 v jednom originále v anglickém jazyce.

Originál Protokolu bude uložen u deponitáře, který rozešle ověřené kopie všem smluvním stranám.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně zmocnění k tomuto účelu, podepsali tento Protokol

Za vládu České republiky

Za vládu Maďarské republiky

Za vládu Polské republiky

Za vládu Rumunska

Za vládu Republiky Srbska

Za vládu Slovenské republiky

Za vládu Ukrajiny